

ÎNCHEIERE

07 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul - Valeriu Doagă

Judecătorii - Mariana Pitic, Sveatoslav Moldovan

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de reprezentantul Procuraturii Generale, Cristina Corciu,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Procurorul General în interesele Consiliului local Călărași, Consiliul raional Călărași, intervenientul accesoriu Ministerul Economiei împotriva Societății pe Acțiuni „Moldovagaz”, Societății cu Răspundere Limitată „Moldovatrangaz”, Societății cu Răspundere Limitată „Ungheni-gaz” cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2016

c o n s t a t ă:

La data de 17 septembrie 2009 Procurorul General, în interesele Consiliului local Călărași, Consiliul raional Călărași, intervenientul accesoriu Ministerul Economiei a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni „Moldovagaz” (în continuare – SA „Moldovagaz”), Societății cu Răspundere Limitată „Moldovatrangaz” (în continuare – SRL „Moldovatrangaz”), Societății cu Răspundere Limitată „Ungheni-gaz” (în continuare – SRL „Ungheni-gaz”) cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate.

În motivarea acțiunii a menționat că, conform hotărârii Curții de Conturi nr. 54 din 11 iulie 2003, adoptată în rezultatul controlului asupra eficienței utilizării investițiilor capitale din bugetul național pentru anii 2000-2002, s-a dispus ca gazoductul-branșament în valoare de 16991815 lei și rețelele de gaze în valoare de 2415370 de lei ale or. Călărași care au fost trecute la balanța SRL „Moldovatrangaz” și SRL „Ungheni-gaz”, să fie transmise, conform legii, în gestiunea subdiviziunii teritoriale a SA „Moldovagaz”, însă această cerință nu a fost executată.

Susține că, urmare a adresării Curții de Conturi de examinare a legalității acțiunilor/inacțiunilor subiecților implicați, s-a constatat că prin ordinul președintelui Consiliului de Administrație al SA „Moldovagaz” nr.126 din 27 decembrie 2000, a fost aprobat procesul-verbal al Comisiei de recepție a gazoductului-branșament din or. Călărași în valoare de 16991815 lei, fiind dispusă primirea gazoductului-branșament Călărași la balanța SRL „Moldovatrangaz” ca fonduri fixe, conform indicilor tehnico-economici stabiliți.

Menționează că, în procesul investigației circumstanțelor cauzei, SA

„Moldovagaz” a confirmat că lucrările de construcție a gazoductului-branșament din or. Călărași au fost începute în anul 1998 și finisate la 25 decembrie 2000, iar rețelele de gaze din or. Călărași, au fost începute în anul 1993 și finisate la 22 decembrie 2000, cu finanțare integrală din bugetul de stat, fiind preluate obiectele la balanța întreprinderilor subordonate, deoarece la acel moment legislația nu prevedea transmiterea lor direct la balanța administrației publice locale.

Afirmă că, în pofida cadrului normativ existent care reglementează mecanismul de gestionare a conductelor de gaze, Hotărârile Guvernului nr.1492 din 28 decembrie 2001 cu privire la aprobarea Programului de gazificare a Republicii Moldova pînă în anul 2005, nr. 1643 din 19 decembrie 2002 cu privire la aprobarea Programului național de gazificare a Republicii Moldova, nr.683 din 18 iunie 2004 despre aprobarea Regulamentului privind modul de transmitere a rețelelor de gaze întreprinderilor de gaze ale Societății pe Acțiuni „Moldovagaz” la deservire tehnică, pînă în prezent nu este legiferat corespunzător proprietarul obiectelor litigioase, continuînd să fie gestionate ilicit de către pîrîți, fiind prejudiciat statul.

Solicită recunoașterea dreptului de proprietate asupra gazoductului-branșament și rețelelor de gaze din or. Călărași în valoare totală de 19407185 de lei după Primăria or. Călărași și obligarea SA „Moldovagaz”, SRL Moldovatransgaz” și SRL „Ungheni-gaz” să retragă de la evidența contabilă și să transmită obiectele litigioase la balanța Primăriei or. Călărași.

Prin hotărîrea Curții de Apel Economice din 23 noiembrie 2010, s-a admis acțiunea, s-a recunoscut dreptul de proprietate a Primăriei or. Călărași asupra gazoductului-branșament și rețelelor de gaze Călărași cu lungimea de 37,3 m și 5,59 m în valoare totală de 19407185 de lei, s-a obligat SA „Moldovagaz”, SRL Moldovatransgaz” și SRL „Ungheni-gaz” să retragă de la evidența contabilă și să transmită obiectele litigioase la balanța Primăriei or. Călărași, s-a încasat din contul SA „Moldovagaz”, SRL „Moldovatransgaz” și SRL „Ungheni-gaz” în bugetul de stat a cîte 180 de lei cu titlu de taxă de stat.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 14 aprilie 2011, s-au admis recursul declarat de SRL „Ungheni-gaz” și cererile de alăturare la recurs depuse de SA „Moldovagaz” și SRL „Moldovatransgaz”, s-a casat hotărîrea Curții de Apel Economice din 23 noiembrie 2010 în cauza economică pe marginea acțiunii Procurorului General în interesele Consiliului local Călărași și Consiliului raional Călărași, intervenientul accesoriu Ministerul Economiei și Comerțului împotriva SA „Moldovagaz”, SRL „Moldovatransgaz” și SRL „Ungheni-gaz” cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate și transmiterea gazoductului-branșament autorității administrației publice locale, cu remiterea pricinii spre rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecată.

Prin cererea de concretizare a pretențiilor solicită, recunoașterea dreptului de proprietate asupra gazoductului-branșament în valoare de 16991815 lei după Consiliul raional Călărași și rețelele de gaze în valoare de 2415370 de lei după Consiliul local Călărași, obligarea SA „Moldovagaz”, SRL „Moldovatransgaz” și SRL „Ungheni-gaz” de a retrage de la evidența contabilă și transmiterea obiectelor litigioase proprietarului.

Prin încheierea Curții de Apel Economică din 17 octombrie 2011 s-a dispus strămutarea pentru judecare în Curtea de Apel Chișinău a cererii de chemare în judecată înaintată de Procurorul General în interesele Consiliului local Călărași, Consiliul raional Călărași împotriva SA „Moldovagaz”, SRL „Moldovatransgaz” și SRL

„Ungheni-gaz”, cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra gazoductului-branșament în valoare de 16991815 lei după Consiliul Raional Călărași și rețelele de gaze în valoare de 2415370 de lei după Consiliul local Călărași.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2011, s-a dispus suspendarea procesului în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Procurorul General în interesele Consiliului local Călărași, Consiliul raional Călărași împotriva SA „Moldovagaz”, SRL „Moldovatrangaz” și SRL „Ungheni-gaz”, cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra gazoductului-branșament în valoare de 16991815 lei după Consiliul raional Călărași și rețelele de gaze în valoare de 2415370 de lei după Consiliul local Călărași, înaintarea dosarului Curții Supreme de Justiție pentru soluționarea conflictului de competență jurisdicțională apărute între Curtea de Apel Economică și Curtea de Apel Chișinău la judecarea pricinii date.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 14 decembrie 2011 s-a constatat competența Curții de Apel Economice la judecarea în fond a pricinii civile la cererea de chemare în judecată a Procurorului General în interesele Consiliului local Călărași și Consiliul raional Călărași împotriva SA „Moldovagaz”, SRL „Moldovatrangaz” și SRL „Ungheni-gaz” cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra gazoductului-branșament, cu remiterea spre judecare în fond Curții de Apel Economice.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2012 s-a respins demersul SRL „Moldovatrangaz” de scoatere de pe rol a cererii Procurorului General în interesul statului în persoana Consiliului local or. Călărași și Consiliul raional Călărași către SA „Moldovagaz”, SRL „Moldovatrangaz” și SRL „Ungheni-gaz” cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra gazoductului-branșament.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2012 a fost respinsă cererea reprezentantului SRL „Ungheni-gaz”, avocatul Petru Balan cu privire la atragerea în proces în calitate de intervenient accesoriu a Guvernului Republicii Moldova.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 26 decembrie 2012 s-a respins recursul declarat de SA „Moldovagaz”, s-a menținut încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2012.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2013 s-a dispus scoaterea de pe rol a cererii Procurorului General în interesele statului în persoana Consiliului local Călărași și Consiliul raional Călărași, intervenientul accesoriu Ministerul Economiei și Comerțului împotriva SA „Moldovagaz”, SRL „Moldovatrangaz” și SRL „Ungheni-gaz” cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra gazoductului-branșament în valoare de 16991815 lei după Consiliul raional Călărași și rețelele de gaze în valoare de 2415370 de lei după Consiliul local Călărași, obligarea SA „Moldovagaz”, SRL „Moldovatrangaz” și SRL „Ungheni-gaz” de a retrage de la evidența contabilă și transmiterea obiectelor litigioase proprietarului.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 24 aprilie 2013, s-au admis recursurile declarate de Procurorul General și Consiliul raional Călărași, s-a casat integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2013 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Procurorului General în interesele Consiliului local Călărași și Consiliului raional Călărași, intervenientul accesoriu Ministerul Economiei și Comerțului împotriva SA „Moldovagaz”, SRL „Moldovatrangaz” și SRL „Ungheni-gaz” cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate și transmiterea gazoductului-branșament autorității administrației publice locale, s-a remis pricina la Judecătoria

Rîșcani mun. Chișinău pentru judecare în fond.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 18 septembrie 2014 s-a dispus respingerea ca tardivă a cererii de chemare în judecată a Procurorului General în interesele Consiliului local Călărași și Consiliului raional Călărași, intervenientul accesoriu Ministerul Economiei împotriva SA „Moldovagaz”, SRL „Moldovatransgaz” și SRL „Ungheni-gaz” cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate și transmiterea gazoductului-branșament după Consiliul raional Călărași, recunoașterea dreptului de proprietate privind rețelele de gaze după Consiliul local Călărași și obligarea pîrîților de a retrage de la evidența contabilă și transmiterea obiectelor litigioase proprietarilor.

Prima instanță a reținut că, hotărîrea Curții de Conturi nr.54 din 11 iulie 2003 a fost publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.13-16 din 21 ianuarie 2005, iar din conținutul procesului-verbal al ședinței Ministerului Economiei nr.1 din 13 mai 2005 urmează că reprezentantul Consiliului raional Călărași a fost prezent la ședința respectivă, în cadrul căreia a fost discutată hotărîrea Curții de Conturi menționată supra. În asemenea circumstanțe, dreptul la acțiune al Consiliului raional Călăraș și Consiliul local Călărași a început să curgă din momentul publicării hotărîrii Curții de Conturi nr.54, data de 21 ianuarie 2005.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2016 s-au respins apelurile declarate de reprezentanții Consiliului raional Călărași, Ilie Rău și Elena Ionel și de reprezentantul Procuraturii Generale, Cristina Corciu, s-a menținut hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 18 septembrie 2014.

La data de 20 mai 2016, reprezentantul Procuraturii Generale, Cristina Corciu a depus cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2016 solicitînd admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii înaintate.

În motivarea recursului a invocat motivele de fapt ale pricinii susținînd că, instanțele inferioare au interpretat eronat normele de drept material, făcînd referire la prevederile art. 277 alin.(1) lit. b) din Codul civil, prin care susține că, acțiunea nu este prescrisă dat fiind faptul că actul de stingere a datoriilor dintre SA „Moldovagaz” și Ministerul Finanțelor se referă la o altă situație și nu la faptul că gazoductul și rețelele de gaze au fost construite din bugetul de stat și ilegal luate la balanța SA „Moldovagaz”

Menționează că practica judiciară denotă că termenul de prescripție nu este aplicabil situației din speță.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul consideră recursul ca fiind depus în termen în condițiile în care din materialele cauzei nu poate fi stabilit momentul comunicării recurentului a deciziei instanței de apel pentru a determina respectarea termenului legal de declarare a recursului.

Argumentele invocate în recurs precum că, acțiunea nu este prescrisă conform art. 277 alin.(1) lit. b) din Codul civil, dat fiind faptul că actul de stingere a datoriilor dintre SA „Moldovagaz” și Ministerul Finanțelor se referă la o altă situație și nu la faptul că gazoductul și rețelele de gaze au fost construite din bugetul de stat și ilegal luate la balanța SA „Moldovagaz”, nu pot fi reținute, or dispozițiile art. 277 alin.(1) lit. b) din Codul civil stabilește clar și concis că, cursul prescripției extinctive se întrerupe în cazul în care debitorul săvârșește acțiuni din care rezultă că recunoaște datoria. Respectiv, din materialele cauzei nu se desprinde, când concret au fost săvârșite acțiunile de recunoaștere a datoriei, deoarece întreruperea poate opera doar înăuntrul termenului de prescripție, dar nu și după expirarea lui. Săvârșirea de către debitor sau altă persoană obligată a acțiunilor prin care se recunoaște pretenția după expirarea termenului de prescripție, nu este temei pentru întrerupere. În cazurile în care, acțiunile de recunoaștere a datoriei au fost făcute după expirarea termenului de prescripție, astfel de acțiuni deja nu întrerup prescripția. Respectiv, ceea ce nu curge, nu poate fi întrerupt.

Motivele invocate de recurent cu privire la faptul că practica judiciară denotă că termenul de prescripție nu este aplicabil situației din speță, nu pot fi reținute, deoarece CEDO în cauza Josan contra Moldovei (Cererea nr. 37431/02, § 27) reiterează că simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare a cauzei. O abatere de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară prin circumstanțele unui caracter esențial și imperios.

Astfel, instanța de recurs notează că, reprezentantul recurentului nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea ilegalității deciziei instanței de apel.

În acest sens, completul reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că "... art. 6 parag.1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes." (*cauza Re bait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25.02.1995, nr.26561/1995*).

Completul concluzionează că, din conținutul cererii de recurs nu rezultă existența unuia din temeiurile legale de recurs, iar circumstanțele de fapt invocate de recurent în cererea de recurs nu constituie obiect al recursului, or recursul devoluează exclusiv circumstanțe de drept a pricinii.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanțele inferioare au examinat pricina sub toate aspectele, au verificat și au apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de reprezentantul Procuraturii Generale, Cristina Corciu în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de reprezentantul Procuraturii Generale, Cristina Corciu se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Mariana Pitic

Sveatoslav Moldovan